Akbaba



147 lerden çoğu geçim sıkıntısı çekiyor — Gazeteler —

Eskici — Kusura bakma profesör bey, böyle şeyler para etmiyor şimdi!.

EN FAZLA
İKRAMİYE VEREN BANKA
İŞ BANKASIDIR

7 Haziranda:

15
APARTMAN
DAİRESİ

1 adet 100.000 lira
25 adet 5.000 lira
25 adet 1.000 lira
ayrıca 1800 talihliye
çeşitli para ikramiyeleri

TÜRKİYE

BANKASI
paranızın... istikbalinizin emniyeti

CINZANO
VERMUTU şimdi de Türkiyede

ÜSTÜME
VARMA
İSTANBUL

ÜMİT YAŞAR OĞUZCAN

GÜZELİN YENİSİ

YENİNİN GÜZELİ

ŞİİRLER

FEYZİ HALICI

GÜNAYDIN

ŞİİRLER

Tadına doyulmaz şiirler, bembeyaz, nefis kâğıt, zarif kapak, zarif boy, güzel baskı,

Fiatı 5 Lira

Suya Çizgi

YAZAN:

YAŞAR ÖZEN

Siyasi hicvin en güzel kitabı

PEK YAKINDA ÇIKIYOR.

Akbaba



SİYASİ MİZAH DERGİSİ

SAHİP VE BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

YAZI AİLESİ :
Aziz Nesin, Adnan Veli, Nimet Arzık, Oktay Verel, Selâmi İzzet Sedes, Adnan Tahir, Selâmi Yurdatap, Yaşar Özen, Hüseyin Korkmazgil, Kenan Akıncı, Semiramis Aydınlık.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Yalçın Çetin, Nehar Tüblek, Cafer Zorlu, Bülent Şeren, Mehmet Polat, Tonguç Yaşar, Zeki Beyner, Burhan Solukçu

※

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer :
Ercan Matbaası
Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

※

Abone bedeli: Yıllığı 50, altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiatı: 100 kuruştur.

İDARE YERİ :
Divanyolu, Klodfarer caddesi, No. 8 - 10
Daire: 3.

Telefon : 22 18 11

İLÂN FİATI :
Kapak içi, santimi 15 lira, iç sayfalar 20 liradır.

Sayı : 472 — Yıl : 38
30 Mart 1961

※

Bu gazete Basın Ahlâk Yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Kuyruk Kimdir?

GAZETELERİMİZDE bir kuyruk edebiyatı başladı. Kalemler, fırçalar kuyruk peşinde... Dahası var: Kuyruk'u bulmak bile Amerika'yı bulmak kadar önemli oldu. Ey Türkiye, dünya neler arıyor, neler buluyor, sen neyi keşfetmenin çabası ve cakası içindesin!

Kuyruk!.. Ne kuyruğudur bu?.. Değil karaman kuyruğu, vizon kuyruğu olsa bu kadar değer taşımaz. Bu kuyruklar, başları Yassıadadakilerin kuyruklarıdır: D.P. kuyrukları!

Pekii, D.P. kuyruğu kime derler acaba?.. Bütün Demokrat partililere mi? Bütün D.P. sempatizanlarına mı?.. Yakasına D.P. rozeti takmış, Menderes'in elini sıkmış, selâmını almış, sofrasında oturmuş, onun listesine oy vermiş her kişiye mi?..

İnsanız. Kaşımızla, gözümüzle, sesimizle, iç ve dış yapımızla insan. Her insan, tek kalbli, çift ciğerli, bir burunlu, iki kulaklı eşit yaratık. Ama yine de birbirimizden bir çizgi, bir renk, bir ölçü farkiyle ayrıyız, değil mi?.. Bu ayrılık, görünen yönlerimizde olduğu kadar, görünmeyen yönlerimizde de vardır: Duygumuzla da ayrıyızdır. Düşüncemizle de ayrıyızdır. Sevişimizle, inanışımızla, bağlanışımızla, öfkemizle, hıncımızla da...

Bir parti çevresinde toplananları da, bütün kişilikleriyle olmasa bile, ana çizgilerle en az üçe ayırmalıyız: Parti hükûmeti, parti idarecileri, Parti meclisi, biiir... Partiyi sömüren, onun rüzgâriyle kendi fırıldaklarını döndürenler, ikiiii.... Bir partiye inanan, onun ocağına, bucağına giren, seçimlerde listesine oy verenler, üüüç!..

Şimdi siz söyleyiniz: Bunların topuna birden kuyruk mu diyeceğiz?

Eğer böyle insafsız bir ölçü kullanırsak, politika cüzzamlılarımız için birkaç milyonluk bir kamp kurmak gerek!

Hayır, kuyruk, sadece D.P. iktidarının politikasına karışmış, sayısız değil, sayılı isimlerdir: Belki yüz, belki bin... Ama o kadar.

Daha düne kadar, şehir meclislerinde, ticaret odalarında, belli başlı iktisadî toplulukda D.P. sözcülüğü etmiş damgalı politikacılar, son seçimlerde kazanamamış liste döküntüleri kuyruktur elbet. Bunlardan hangisini yeni partilerin mikrofonu başında cırlar görürsek, haklı bir tiksintiyle kuyruğuna yapışırız. Ama, o kadar... Yalnız o kadar!

Kuyruk edebiyatı ile her gün isimsiz bir kalabalığın kuyruğuna bastıkça, korkarım, nice kuyruksuzlar, gizli bir şüpheyle kendilerinde önce kuyruk, sonra... Sonra pençe arayacaklardır.

Yusuf Ziya ORTAÇ

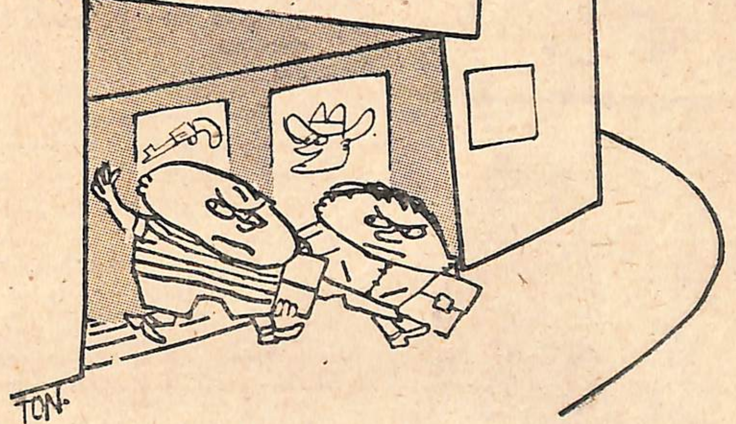
Teşekkürler:

Yakın, uzak dostlarımdan, sevgili okurlarımdan pek çok bayram tebriki aldım. Gönlüm, iyilik, mutluluk dilekleriyle dolu, teşekkürler eder, bayramlarını kutlarım.

Y. Z. O.

Sinemalara 18 yaşından aşağı öğrenci alınmıyacak.. (Gazeteler)





— Kahveye gidemezsin, Toto oynıyamazsın, sinemaya giremezsin, bu da hayat mı kardeşim?...

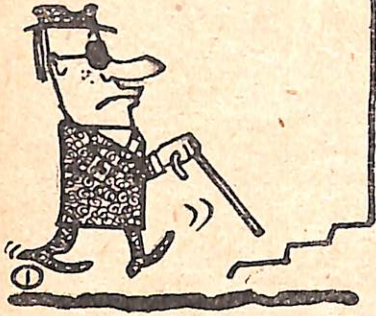


— Eyvah uyanıyor!..

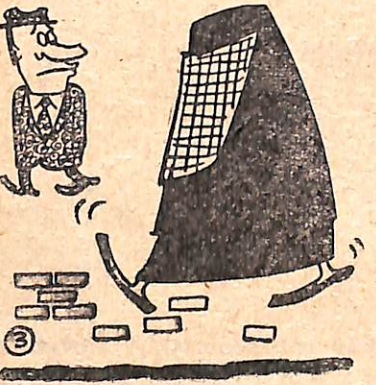
TOTO PEŞİNDE

ADNAN VELİ











KINACILAR sokağında, Bakırcının yanındaki Yağlı Hüseyin'in kahvesinde, pencerenin önüne rastlıyan masalara sıra sıra oturmuşlar, bir teviye karşıdaki apartmanın kapısını gözlüyorlardı. Dışardan, apartmanın kapısına üç kişi geldi. Çekingen bir tavırla evvelâ numaraya sonra apartmanın adına baktılar. Aradıkları yerin orası olduğunu anlayınca kös kös kapıdan içeri girdiler.

Kahvenin müşterilerinden Arapkirli Mustafa gevrek bir kahkaha attı:

— Hah işte bak, bunlardan iş çıkar, dedi. Çünkü üçü de hacıağa... Böyleleri bir yıl çalışır. Kazandığı parayı, gelip bir hafta içinde İstanbul'da yer...

Ötekiler başlarıyla tasdik ettiler. Ama, fazla konuşan olmadı... Gözler gene «Şenyuva» apartmanının kapısına dikildi.

Aradan on dakika kadar geçmişti. «Şenyuva» apartmanının kapısında iki kişi daha belirdi. Kahvedekilerden Cıkıkcı İbrahim, oturduğu iskemleden doğruldu:

— Tamam, dedi. Karagümrük'lü bu çocuklar.. Ateş gibidir ikisi de...

Ekistra Mehmet söze karıştı:

— Yok be İbrahim.. Karagümrüklülerin hepsini tanırım ben: Çok mazlum çocuklardır.. Kıllı Behice ile onların hiçbir alış verişi olamaz...

— Valla, ben de tanırım.. İçeri giren onlardı... Bir insan mazlum olmakla, felekten bir iki saat çalamaz mı yani?..

— Çalar, çalar ama onlar değil be kardeşim...

Onlar konuşurlarken, «Şenyuva» apartmanının kapısında üç kişi daha peyda oldu. Üçü de pardesülüydü. Süzülür gibi içeri girdiler. Seyircilerden Battal Zekeriyya, yerinden fırladı:

— Arkadaşım, dedi. Bunlar Galatasaraylı Sungur'la Özkan değil mi?..

— Yok be yahu.. Sen de amma sporcu tanırmışsın haaa!... Onlar Galatasaraylı değil.. Kasımpaşalı... Hem üçü de Kasımpaşalı...

— Yahu, niye bu sporcular, Kıllı Behice'ye dadanmışlar böyle?.. Biri çıkıyor, öteki giriyor. Hani bunları eskiden kampa falan alıp da yaramazlık yapmasınlar diye kontrol ederlerdi. Zaar şimdi o âdetler terkoldu...

Arapkirli Mustafa gülümsedi:

— Sen de Kıllı Behice'yi yeni tanımış gibi konuşuyorsun... Onun gibi işini bilen karı gelmemiş şu piyasaya... Hani Madam Atina'ları, Lüküs Nerminleri falan sayarlar ya.. Vallahi bunların hiçbiri Behice'nin yanında metelik etmez... Neden dersen, Behice'nin çalıştırdıkları sırf aile kızları... Kibar kızlar, güzel kızlar... Körpe kızlar... Eh, sporcunun delikanlısı da, onları bırakıp aşağı mahalleye gidecek değil ya...

Onlar konuşurlarken, «Şenyuva» apartmanının önünde uzun boylu, sarı saçlı, güzeller güzeli bir kız belirdi. Bir an durup arkasına baktıktan sonra, hızla kapıdan içeri girdi. Ama onun gözden kaybolmasiyle, arkasından gelen beş kişinin de apartmana dalması bir oldu...

O zaman kahvedekilerden Çıkıkçı İbrahim:

— Bu sefer tamam arkadaş, dedi Bütün Beşiktaşlılar bugün buraya taşındı.

— İyice gördün mü bari...

— Namussuzum, beşi de Beşiktaşlı idi...

— Ne diye yemin ediyorsun? Zaten Beşiktaş'ın bu hafta maçı yok ki...

— Olsun... Gelecek haftaya kadar da bunlar formlarını bulamazlar... Kıllı Behice'nin evine bir giren, vallaha onbeş günde kendini toparlıyamaz...

Kapıdan içeriye, orta boylu bir adam girdi. Kahvedekiler hep birden ayağa fırladılar:

— Hoşgeldin Kâzım... Haberler iyi mi?...

— Eh işte, toplıyacağımız kadarını topladık... Belki bu hafta bir şeyler yaparız...

Kâzım cebinden dörde katlanmış bir kâğıt çıkardı. Altını üstünü inceledikten sonra okumıya başladı:

— Arkadaşım... Galatasaray'dan Canol'la karısı dün akşam sabaha kadar Zom Pavyonunda kafayı çekmişler, dans edip eğlenmişler...

— Başka?...

— Patlamasana... Okuyorum işte... Ondan sonracığıma Cımbız Nuri salı akşamı bir büyük şişe Klüp rakısını tek başına çekmiş...

— Canı sağolsun... Başka?...

— Başka, başka, başkaaaa... Ha... Karagümrüklü Atak, Malta'da bir kıza tutulmuş. Gece gündüz ağlıyormuş...

— Kız da ona tutkun muymuş?...

— Orasını iyi öğrenemedim... Velâkin tutkun olmuş olsa, Atak ne diye ağlıyacak?...

— Peki başka?...

— Bir de şey var... Kasımpaşalı Deli Cafer üç gündür böbrek sancısı çekiyormuş...

— Onu da anladık... Başka?... Metin'den falan bir haber yok mu?...

— Metin'i öğrenemedim de, Turgay için bir tevatür duydum...

— Neymiş?...

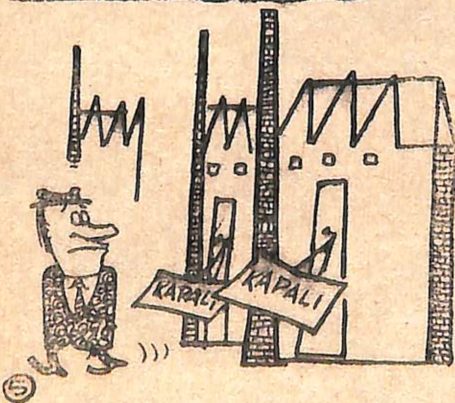
— Cumaya karma ası olacakmış... Aşı olursa da iğne yiyen kolunu pek kullanamazmış...

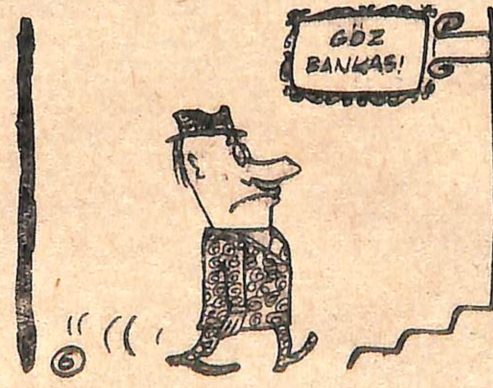
— Hangi kolundan iğne yiyecekmiş?...

— Herhalde sol...

— Hımmm!... Sol... Soldan olduğuna göre Karagümrük'ten Aydın'ın çektiğini tutamaz kolay kolay... Şimdi öyleyse durum belli oldu... Cefakeşleri, sakatları, sevdalıları, ho-

Körlere göz takılabilecek. (Gazeteler)







YAZISIZ!





Dönmez!

Muhterem Fahreddin Kerim Gökay'ın
Mertlik dolu damarları, iliği.
Dininden döner de sözünden dönmez:
Olmaya iktidar değişikliği!

NECDET ATILGAN

Günün fıkrası...

Nasreddin Hoca'nın karısı doğum sancısı çekiyormuş ama, bir türlü doğuramıyormuş. Hoca'nın artık burasına gelmiş!

— Bana ceviz getirin, demiş.

Getirmişler.

— Yakın şu lâmbayı, demiş.

Yakmışlar.

Getirmişler, yakmışlar ama, Hoca'nın ne yapacağını da merak eder dururlarmış.

Biri dayanamamış:

— Hoca, demiş, ne yapacaksın bunları?

Hoca, gayet serin:

— Işığı tutun, cevizleri yuvarlayın. Çabucak kurtulur hasta.

Dediğini yapmışlar. Birinci çocuk doğmuş. Al sana ardından bir daha!

Biri telâşla Hoca'ya koşmuş:

— Hocam, gözün aydın, ikiz!

O daha sözünü bitirmeden biri daha koşmuş:

— Gözün aydın Hocam, üçüz!

Hoca gevrek-gevrek gülmüş:

— Demedim mi ben size, ışığı gören fırlar diye, demiş.

Üçüncü parti beklenirken, bir batında sekiz parti oluverdi!... Meğer hepsi ışığı beklermiş...

Asıl ölüm!

CHP Temsilcileri bir yurt gezisine çıktılar.

27 Mayıs öncesini düşünüyorum. CHP o zaman da geziye çıkıyordu. Ama öldürülme korkusu içinde... O gün CHP lileri öldürmek isteyenler bugün kahırlarından ölecekler. İşte asıl ölüm bu!

«Memnu meyve!»

vardaları bir bir tesbit ettik... Kıllı Behice'ye dün ve bugün kimler gelmişti dedik?...

— Ekistra Mehmet cevap verdi:

— Kıllı Behice'ye gelenleri söyliyeyim abi... Karagümrükten iki kişi...

— Başka?...

— Galatasaray'dan üç...

— Onu da anladık... Başka?...

— Galatasaray'ın öteki çocukları da kendilerini enikonu eğlentiye vermişler...

— Tamam... Malzememiz hazır... Şimdi söyle bakalım Battal Zekeriyya... Kaç kolon oynuyoruz?...

— 128 kolon abicim...

— Yaz öyleyse bakalım... Karagümrük - Feriköy maçı, banko berabere...

— Hepsi mi?...

— Hepsi...

— Galatasaray - Kasımpaşa için banko berabere...

— Peki abicim...

— Feriköy - Kasımpaşa maçı için Feriköy galip...

— Onu da kaydettik...

— Galatasaray - Karagümrük maçı için banko Galatasaray...

— Peki abicim...

— Üst tarafını da doldururuz ama, şimdi herkes, toto parasından başka beşer kâğıt çıkıp, koysun masanın üstüne...

— O ne parası öyle?...

— Oğlum, Kıllı Behice'ye birşey vermiyecek miyiz yani?...

— Ne vereceğiz?...

— Fesuphânallah... Oğlum içerinin raporunu almıyacak mıyız?...

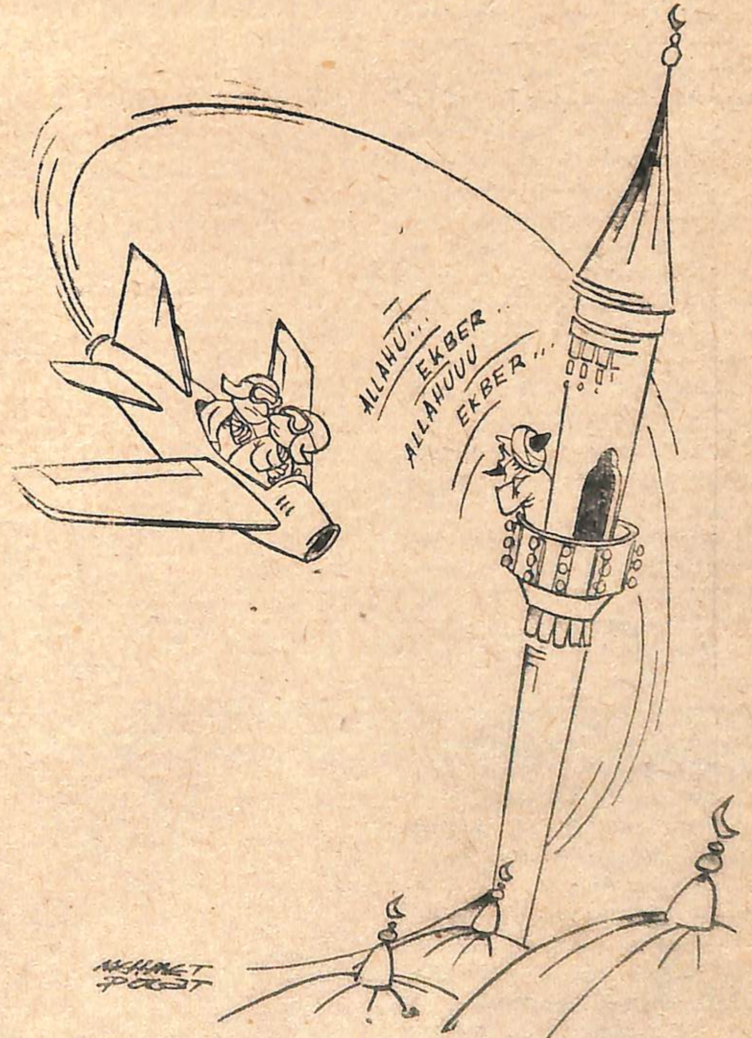
— Lâzım mı artık?...

— Elbette lâzım ya... İçeride kim ne yaptı?... Kim kendini yordu. Kim işi matrağa aldı. Kimden fayda var, onları öğrenmeden mi toto oynıyacağız?...

— Onları Kıllı Behice nereden bilecek abi?...

— Nereden bileceği var mı?... Kızlara soracak, angut ağa... Başka türlü Spor - Toto oynayıp da para kazanılır mı yani?... Hepimiz şunun şurasında onbeşer yirmişer bin lira alacağız. Sen hâlâ Kıllı Behice'ye elli kâğıt parayı çok görüyorsun... Hani, dünyada namkörlük deyince bitirmişsin köpoğlu köpek...

ADNAN VELİ



— Galiba ya Arabistan'a geldik, ya Türkiye'ye...



Ankara Mektubu

NİMET ARZIK

Bayram

Ben Cumhuriyet kuşağındanım. Kendimi bildim bileli, bayramlar gelir, bayramlar geçer, yaşlılar birbirlerine bakar dudak büker, baş sallarlar: «Eski bayramlar, ah eski bayramlar böyle miydi»?.. Hayallerin tatlılığı eskiliğinde galiba. Muhayyele istediği gibi doğrudan, iğriden, özleyişten bir karışım yapıyor. Bence «ah eski bayramların», «senin yaşındayken ben böyle çalışkandım, öyle saygılıydım, koca bir konağı küçük parmağımla çevirirdim» den, yahut, «Bizim zamanımızda Galatasaray sultaniyesinde öyle bir fransızca öğretilirdi ki, öyle bir fransızca öğretilirdi ki» den farkı yok.

(Galatasaray Sultaniyesinden çook diplomalılar bilirim, Burhan Belge'den tut, dünkü vekillere kadar... Küçük parmakla kocaman bir konak çevirip çevirmediklerini ne kontrol, ne ispat edebilirim, amma, bu lisan meselesinin ispatı kolay.... Onun'çin eski bayramlar konusunda inançsızım....)

Ama bu bayram, ben de nerdeyse «ah eski bayramlar» diyecektim! Başkent ıssızdı, mahzundu, gürültüsüzdü. Kızılay ki, isyanında töreninde simsiyah bir kalabalıkla kaynar, kaynamıyordu. Gene «banliyö» semtlerinde elbiselerini göstermek için güneşli ayazda paltolarını giymemiş çocuklar vardı. Gene onların arkalarında bacak teşekkülâtı bozuk, bukle teşkilâtı tamam, gergin hatlı, huysuz anneler vardı, Allah ne verdiyse takıp takıştırmış. Annelerin yanında bir ömür hırgürle sersemletilmiş mütevekkil babalar vardı. Köşe kapmacaya benziyen o çekilmez ziyaretleri yapıyorlardı, geleneği kesmemek için isteksiz ve ruhsuz...

İkinci günü bayramın İstanbul'a hareket ettim. Adapazarı'na varınca küçük kızım gözlerini kara kara üzüm üzüm açarak:

— «Aaanne» dedi, «burada ne çok bayram varmış»...

Sahiden «ne çok bayram varmış Adapazarında». Halk sokaklara dökülmüştü. Bozacılara, sahlepçilere gün doğmuştu. Şeker pembesi elbiseli kızlar salıncaklarda «hamleci» kolanlar vuruyorlardı. Neşe aşıp taşıyordu havalarda!

Taşra şükür, bizim sarsıntılarımızla sarsılmamış. Bizim mızmızlıklarımızla mızmızlaşmamış. Bizim bozuklukIarımızla bozulmamış. Ne varsa hâlâ oralarda var. Ve hâlâ, «ne çok bayram var» oralarda bu yüzden!„

Yarışma:

Amerika'da bir takım yarışmalar yapılıyor: Elma kraliçası, Armut kralı, en tatlı bakışlı anne, en büyük baş sarmısak, en tedbirli şoför gibi seçimler... Bizde «bayramın en mükrim ev sahibi» yarışmasında kim kazanırdı dersiniz?.. Biraz düşünün...

Ekrem Alicaaan!.. Yeni liderler hep öyledir... Keşke hep «yeni» lider kalsalar. Eskiyorlar!.. Bir lider tanırdım ki, hep ağızcağızı kulacıklarındaydı, hep seni beni onu, sizi, bizi, onları, dış kapılara kadar geçirirdi. Sekiz merdiven peşinizden gelirdi. «Mütehassırınızım» diye ellerinizi avuçlardı. Bir de tıpkı Alican dostumuz gibi: «Devri Sabık yaratmıyacağız» diye lâkırdılar ederdi... Sonra ne oldu?.. eskidiii, eskidiiii, o kadar!..

27 Mayıs evvelsi büyükleri bayramlarda İstanbullara, Bursalara kaçarlardı. Son zamanlarda da Antalyayı keşfetmişlerdi... 27 Mayıs sonrası büyükleri evlerinde uslu uslu ziyaret kabul ettiler. Evi dolup dolup taşanlardan biri Cemal Madanoğluydu. Çok amma çoook yeni dostların hücumuna uğradı. Bir de Mehmet Özgüneşti. Gene Madanoğlunun bir çıkış yolu vardı. Arıyanına göre evde ya oluyor, ya olmuyordu. Komite arkadaşı o şekilde ayarlanamıyordu pek!..

Devri sâbık...

Devri sabık dedim de... Aklıma neleeer gelmedi!.. Neler... Bir kere, gelip gidenin başında bir sual yanıp sönüyordu: Zararsız bir sualcik. Kaça kaç diye bir oyun var ya, o cinsten...

Suale geçmeden şunu söyliyeyim, bu deyim bana yılgınlık veriyor, bunaltı veriyor, irkilme yaratıyor bende. «Yaratmıyacağız»... Neyi yaratıyorsun hazret, neyi yaratmıyorsun, senin elinde mi ki yaratmak veya yaratmamak... Tövbe tövbe...

Sualcık şu: Neye devri sabık deniyor, neye denmiyor?.. Kaç seneleri işin ve suçun içinde?.. 50-60 mı?.. 54-60 mı?.. 57-60 mı?... Politikacı olmadığım için suallerim küt küt...

Bence, o 52 ve 53 seneleri ki «cicim seneleriydi» sığı bir bakışla bakılırsa, feci senelerdi. 60 ta olacağın olmıyacağın bütün emarelerini taşıyordu o seneler. Enflâsyon başlamıştı bal gibi, enflâsyonun bal gibisi olursa!.. Halk partisinin malları gaspedilmişti. Gasp kararının altındaki imzaları merak ediyorum!.. Siz etmiyor musunuz?.. Devam edersem gamlanmağa başlıyacağım. Gamlanmağa başlamak istemiyorum...

İstediğim bir şey var:

Geçmişin gölgelemediği bir lider, hiçbir bakımdan gölgelemediği.... Çok mu istiyorum?..

«Sana gökten inme adam mı bulayım» demeyin. İster gökten inme olsun, ister yerden bitme, yalnız geçmişin karışık çorbasında tutam tutam tuzu olmasın, tutam tutam!..

Biraz da hafiflik!

Üsküdara varmıştık akşamın yedisinde. Yüzlerce otomobil o yampiri yampiri yaklaşan araba vapurunu bekliyordu. Şoförler sıkıntıdan arabalarından iniyor, hanımlar sıkıntılarından habire sahlep içiyor sandviç yiyor, ve çocuklarını hırpalıyorlardı. (Hırpalama iyi vakit geçirtir)... Normal olarak iki saat kadar bekliyecektik. Âdetimiz üzere üflerken puflarken, bir ufak Wolsfagen geldiii, hepimizi hicliyerek vapura doğru yöneldi. Şoför mahallinde iki erkek, arka bankette de yüzü ıstıraptan gerilmiş, yarı uzanmış bir adam vardı. Polis arabanın peşinden kostu. Sıra bozma sebebini öğrenmek için. Şoför mahallindeki kişi kapıyı açtı ve bizim de işitebileceğimiz bir sesle arkada yatan arkadaşın bacağından yaralı olduğunu ve bir felâket olmaması için hastahaneye yetişmesinin gerektiğini anlattı. Hepimiz neredeyse araba vapurunu daha çabuk gitsin diye kuyruğundan itmeğe hazırdık, o kadar duygulanmıştık ki... Polis böyle duygulanmalara kanıksamıştı zahir. Sakin ve alaycı bir sesle:

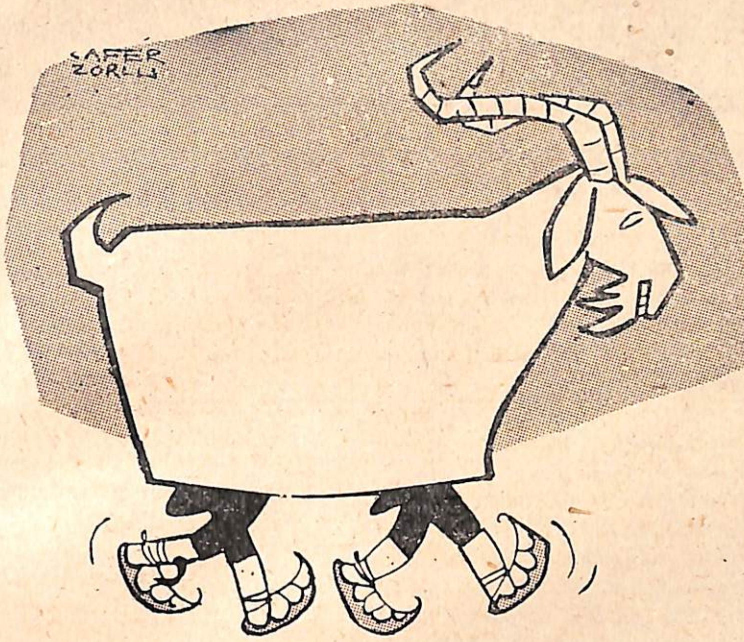
— «Göster bakalım şu bacağını» dedi, ve muayenenin neticesinde adamı karakola sevketti.

Biliyorum, aşkı da, meski de, hayatı da yenilir yutulur hale getirmek için bir hayli numara lâzım. Düpedüz doğruluk ne kadı önünde, ne vezir önünde söküyor... Fakat artık en ufak teferruatta da, en ufak bir rahatsızlığı, en ufak bir sabırsızlığı yenmek için de mi böyle şeylere tenezzül edeceğiz? Bu komediyi oynıyanlar ne bacak kadar çocuklardı, ne de «kopuk» takımındandı. Kerli ferli aydınlardı ,o meşhur kıllarına dokunulursa «vay bizim gibi yetişmiş insanları anlamıyorlar» diye feryadeden aydınlar!,..

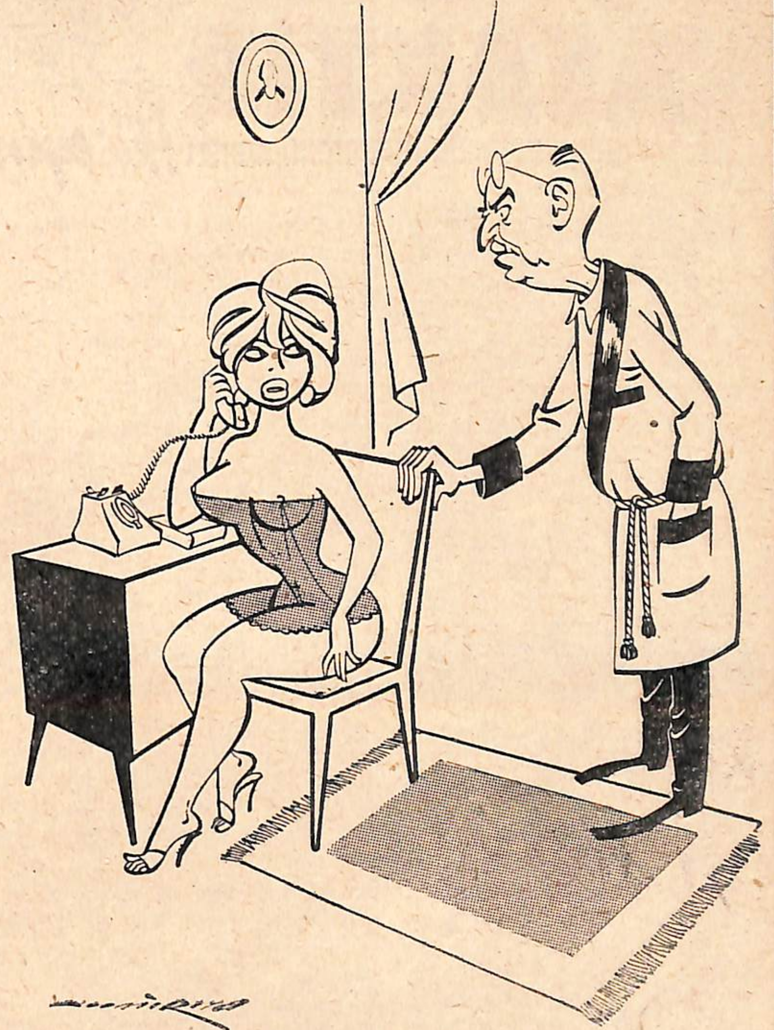
Belediye yasakları hoparlörlerle ilân edilecek. (Gazeteler)



YAZISIZ!



Orman düşmanı!

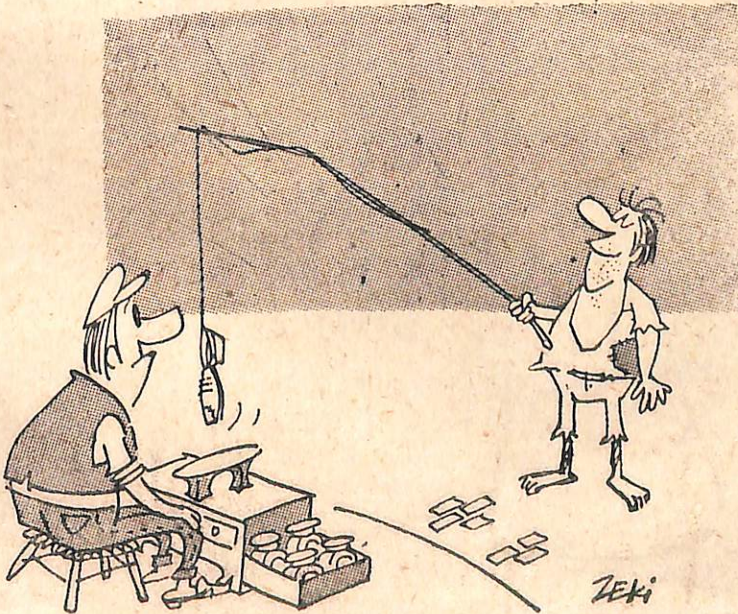


— Yeğenine mi?.. Bu kılıkta telefon etmeye utanmıyor musun?..



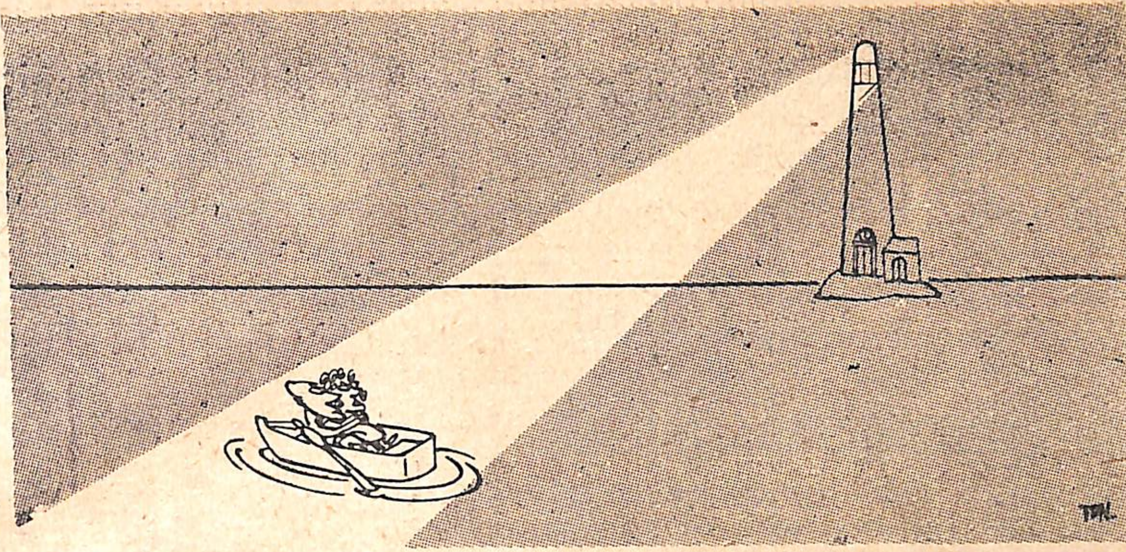
«Yumurta mı tavuktan çıkıyor, tavuk mu yumurtadan?..»



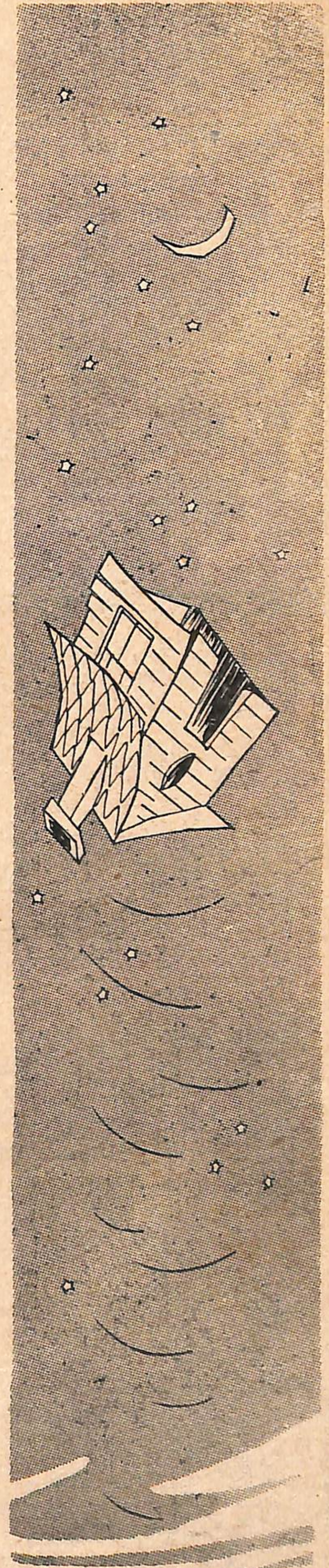


YAZISIZ!

— Bitti, bitti... Bir sigara içimlik iş kaldı!..



Ucuz evler yapılacak..
(Gazeteler)



YAZISIZ!

— İyi olur. Yalnız, çok bakma...
— Neden?
— Vitrin hastası olursun. Gel seni bir yere götüreyim. Bugün. Moralin düzelsin biraz...

Beni aldı ara sokaklardan birine soktu. Karanlıkçaydı. Sonra daha başka karanlıkça sokaklardan geçtik, bir bodruma indik. İçerden metodlu sesler geliyordu.

— Operaya gitmem, dedim.
— Opera değil, dedi. Girersek görürsün..

Girdik ve gördük. Kocaman bir meyhaneydi burası. Hem de ne meyhane!... Şarkı söyleyen, ıslık çalan, şiir okuyan, tartışan, ağlayan birbirinde!... Biz de çöktük bir masaya. Şarap istedik. Bizim hayran hayran kendilerini dinlediğimizi görünce meyhanenin gediklileri coştular. Şu masadan biri kalkıyor Rigoletto'dan okuyor, ötekinden biri Palyaço'yla karşılıyor onu, biri Tanhauser'le anasını ağlatıyor hepsinin. Biri Wagnerien ağlıyor, biri Saadettin Kaynak'tan sızlıyor. Ulaaan, böyle bir yer ki, hani çingen çalıp aptal oynuyor derler ya, tıpkısı... Bir iki tek atınca biraz açılmıştım. Kalktım şıkır şıkır bir Konyalı oynadım. Hızımı alamadım bir de çiftetelli kıvırdım. Meyhane alkıştan, kahkahadan, şarkıdan çınçın ötüyor. Bir de duvarlara baktım ki koca koca ihtarlar: KANUNEN ŞARKI SÖYLEMEK YASAKTIR!

İşte ikinci gülme nöbetine bundan sonra yakalandım. Biz gerçekten Nasreddin Hoca'nın torunlarıyız be!...

Hüseyin KORKMAZGİL

※

Gez dünyayı Gör Konya'yı

Devrimden sonra, yâni 27 Mayıs'tan sonra Konya'nın Doğanhisar ilçesinde arapça öğretim yapan 47 mahalle okulu tesbit edilmiş ve bunlar derhal kapatılmış. Bu okullarda, 8-15 yaşları arasında 800 öğrenci bulunmaktaymış. Köylüler, köylerdeki devrim öğretmenlerini taşa tutmuşlar.

Bunlar salt bir ilçede olup bitenler. Ya bir de öteki ilçeler yoklansa? 27 Mayıs'tan sonra bir ilçede 47 mahalle mektebi bulunursa, ya 27 Mayıs'tan önce kaç tane vardı, kimbilir?

Boşuna dememişler: «Gez dünyayı, gör Konya'yı..»

Kıskısa gitti...

Her zaman böyle olmuştur. Büyük bir çoğunluk, her türlü tantunun dışında kalmıştır.

Bir yanda Yassıada duruşmaları, bir yanda yeni yeni partiler. Yeni yeni olaylar, yeni yeni tipler çıkarırken ortaya, yeni yeni tipler de yeni yeni olaylar yaratma sevdasındalar. Ama halkın büyük çoğunluğu bütün bu gürültünün dışında. Ön teker nereye giderse, onlar da oraya giderler.

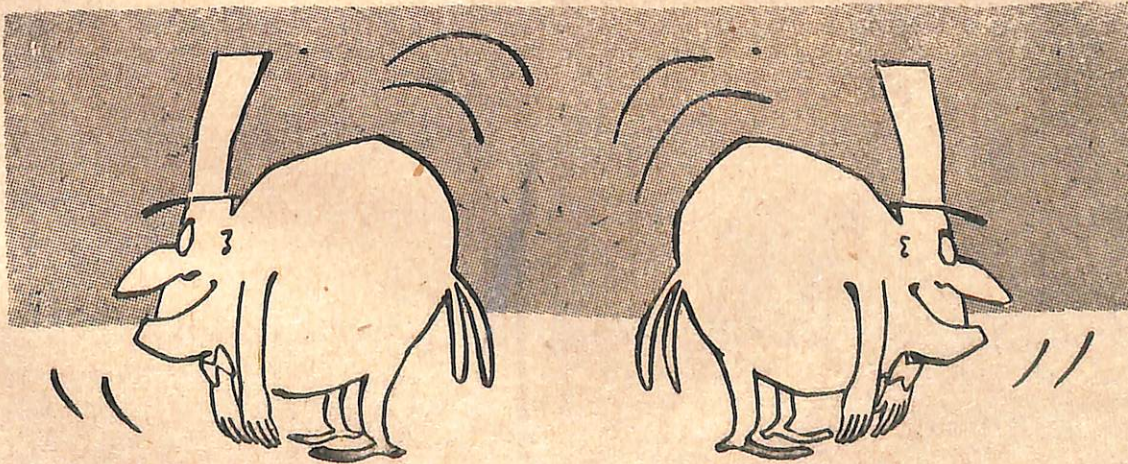
Yaşadığımız günler bana bir fıkra ansıttı:

İki kürt caminin önünde dikilir dururlarmış. Kalabalık hep birden camiye girince, onlar da girmişler. Namaz başlamış, fakat kürtler namaz kılmasını bilmiyorlar. Haydin bakalım, deyince şaşırmışlar, hemen torbalarını oracığa koymuş, namaza durmuşlar. Ötekiler ne yapıyorlarsa onlar da tıpkısını yapmışlar. Biraz sonra herkes okumağa başlayınca, Haso, Alo'yu dürtmüş:

— Ortalık kıskısa getti, torbaya muhaat ol!

Yâni, «Ortalık fiskosa gitti, torbaya sahip ol.»

Gerçekten de ortalık kıskısa gitti, torbaya sahip olmamız gerek.



Yurtta sulh — Cihanda sulh



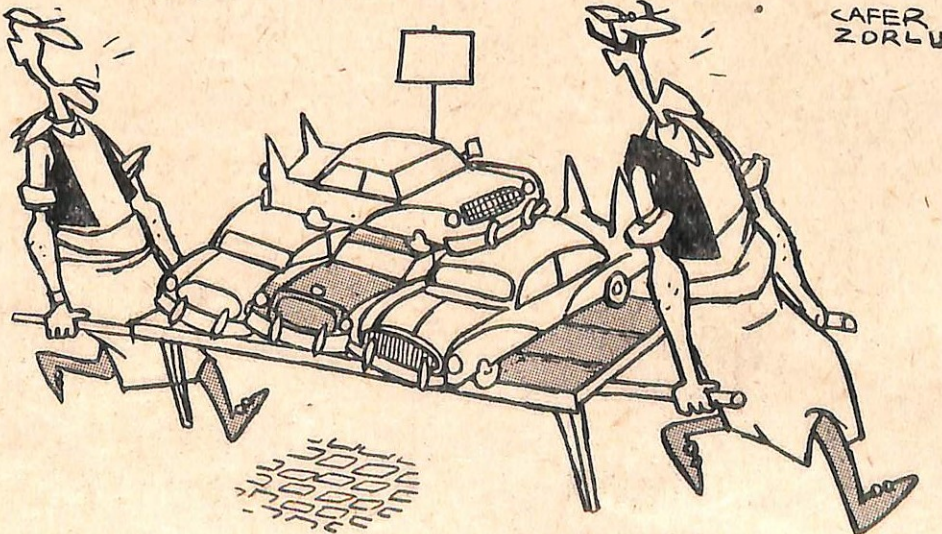
— Ben sana aksırma demedim mi?..



–AÇ BİZE BİR ODA !.



–BAK ELİMDE KANUN VAR, SEÇİP SEÇİP ALACAĞIM !..



–VAY YERLİLER VAY... SEÇ, SEÇ, AL !



GÖRÜLMEMİŞ



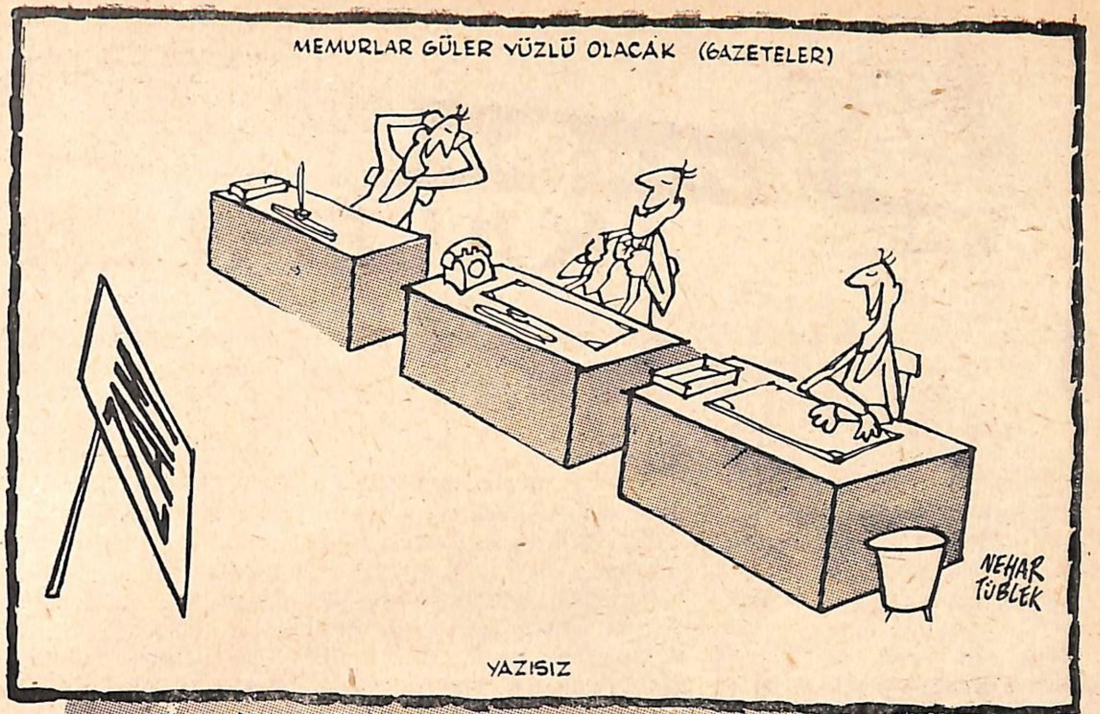
KUYRU



ALKINMA!

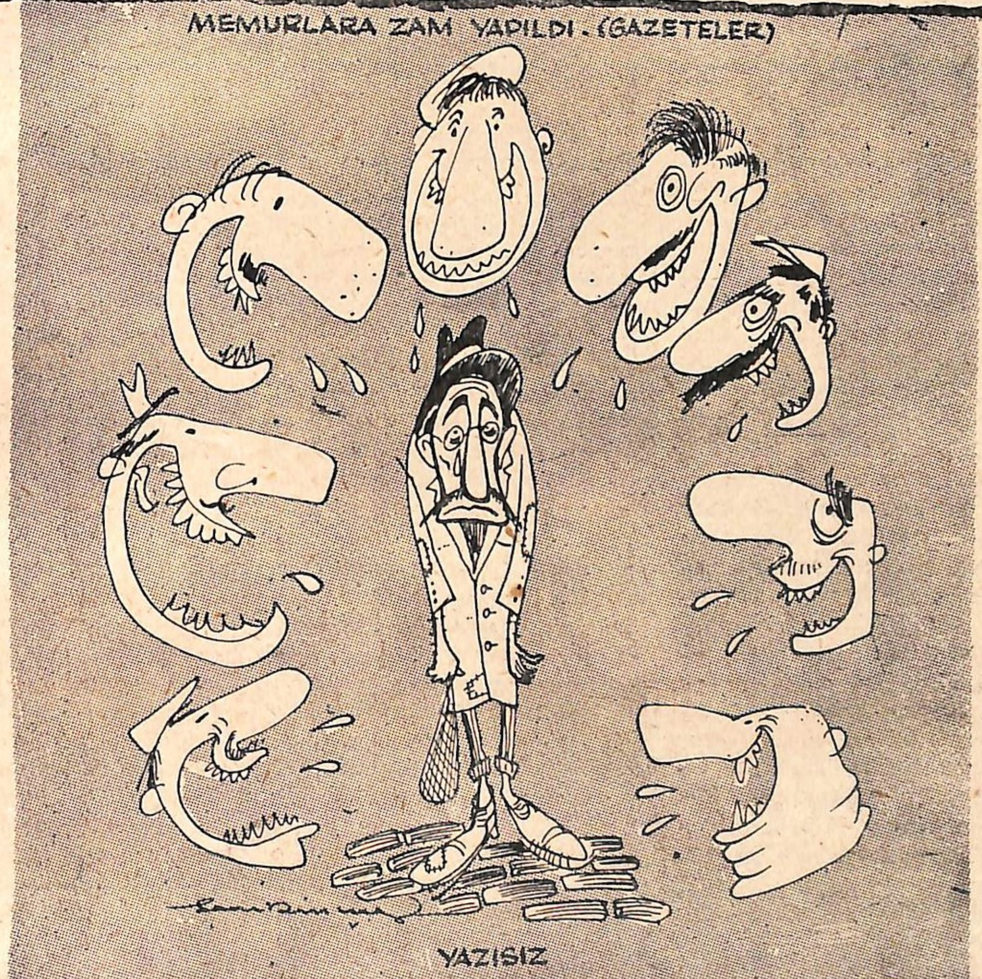


MEMURLAR GÜLER YÜZLÜ OLACAK (GAZETELER)



YAZISIZ

MEMURLARA ZAM YAPILDI. (GAZETELER)



YAZISIZ

KUDUZLA MÜCADELE EDİLECEK (GAZETELER)



YAZISIZ

Konuşan KALEMLER!

OTUZ yaşında bir erkeğin kadına, kaleme ve paraya ihtiyacı vardır. Kadını okumak için, kalemi yazmak için, parayı da kadınla kalem arasında harcamak için ister.

Gece yarısına doğru, akreple yelkovanın uygunsuz vaziyette olduğu saatler, paranın sustuğu, kadınların ve kalemlerin konuştuğu zamanlardır.

Komşu kızı, yatak odasının tül perdesi arkasında soyunurken maaş bordrolarından daha sevimlidir. Karanlık bir bekâr odasının penceresinden tül perdeli aydınlık pencereye dikilen bir çift erkek gözü, krem rengi bir geceliğin kucakladığı körpe bir vücutla konuşamadığı için kalemleriyle konuşur.

İşte... Öylesine bir gece...

Bütün kadınlar, defter yaprakları arasında kurutulmuş çiçekler gibi fotoğraf kâğıtlarına yapışıp odamın duvarlarına çakılıvermişler. Kimi renkli bir reklâm takviminin üstünde, kimi bir aşk romanının kapağında...

....

Komşu kızı soyundu, geceliğini giydi... Yatağına uzandı... Mahalle bekçisinin ayak izleri silindi... Gece devriyelerinin düdük sesleri karanlık sokakların içinde boğulup kaldı...

Kadınlar kocalariyle sırt sırta, dişiler erkekleriyle yüzyüze geometrik şekiller meydana getirdiler.

Uyumayan bir ben varım. Bir de masamdaki kalemler. Renk renk çeşit çeşit, şekil şekil kalemler... Dolma kalem, kurşun kalem, burma kalem... Pelikan'dan Parker'e, Nur Kalem'den Castello'ya kadar her cinsi var...

Bir sigara yaktım... Altın ucu pırıl pırıl ışıldayan Parker'e hafifçe dokunuverdim:

— Hayırlı akşamlar sayın Parker!.. Afiyettesiniz inşallah!...

Mister Parker kızgın kızgın baktı gözlerime.

— Yazıklar olsun, diye haykırdı. Beni bu aşağılık kalemlerin içine mi atacaktın?... Ben... Ben, kadife kaplı, ipek astarlı lüks kutulardan bunun için mi çıktım?

Anladım ki diğer kalemleri kıskanıyor. Onlarla beraber olmak besbelli onuruna dokunuyor. Kendisini teselli ettim. Gönlünü aldım. Ve bana kısaca hayatını anlatmasını rica ettim.

«— Beni anlayamazsın, diye söze başladı. (Anladım ki kalemler de kadınlar gibi başlıyor söze.) Ve devam etti:

— Ben şimdiye kadar hep ipek astarlı ceplerde dolaştım. Tavsiye mektupları yazdım altın ucumla. Nice kodamanları işgal ettikleri mevkilere ben tâyin ettirdim. Bir kartvizit üstüne üç-beş kelime çiziktirince yer yerinden oynardı!...

Ben... Ben neler yapmadım ki insan dostum. Sigara paketlerinin arkasına isimler not ettim. Milyonluk işlere imza attım. Sahibimin bir isteği ile büyük menfaatlere konan seçmenlere uzun uzun tâlimatlar verdim. Karaladığım birkaç satırla liyakatları ve diplomaları tuşa, en geridekileri başa getirdim... Sonunda sahibimi Yassıada'ya götürdüler. İyi bir tesadüf ben o gün Hanımefendinin masasında kalıvermiştim. Sonrası malûm... Büyük hanımdan küçük hanıma, ondan da size geçtim.

Mister Parker tekrar sırtını çevirdi. Ve sivri ucuyla masanın örtüsünü dişlemeye başladı. Hiddetinden ateş püskürüyordu âdeta. Zavallı Parker!... Benim gibi bir fakirin karmakarışık masasına düştüğü için elbette ki çok müteessirdi...

....

Parker'in yanıbaşında, balık etindeki otuzluk bir kadın dolgunluğunda bir başka kalem vardı: Pelikan hazretleri.

«— Benim hikâyemi hiç sorma azizim, diye söze başladı. Ben çok talihsizim... Güzel bir vitrindeydim... Bir gün, bir kereste tüccarı aldı beni... Zarif kutular ve kurdelâlı ambalâjlar içinde onbeş yaşındaki bir kız çocuğuna isim gününde hediye edildim.

Ah!... Sevgili sahibim benim!... O ilk tanıştığımız gün beni ne kadar beğenmiş, ne kadar sevmişti... Sevinçle kutuyu açtı... Üzerinde henüz tebeşir tozları bulunan o manolya elleriyle beni yerimden çıkardı... Okşadı... Henüz irileşmeye başlamış taze ve diri göğsüne bastırdı.. Sonra başımı bir mürekkep şişesine sokup, yemyeşil bir pınardan doya doya emzirdi beni!... İlk yazdığım kelime kendisinin ismi oldu.»

— Sonra Pelikan hazretleri?.. Devam ediniz lûtfen!...

«— Sonra, her sabah beni, siyah önlüğünün cebine sokar okula götürürdü. O cepte küçük küçük mendillerle tam üç yıl arkadaşlık ettim. Tarih, Coğrafya notları tuttum. Üç meçhullü denklemler çözdüm. Yazılı yoklamalarda kopya çektim. Küçük kâğıtlara gizli gizli aşk mektupları yazdım.»

— Bir saniye sayın Pelikan, ilk mektubu kime yazdığınızı hatırlıyabilecek misiniz?

— Hatırlamaz olur muyum... İlk mektup şiddetli bir rednâme idi. Beni vitrinden satın alıp o kız çocuğuna hediye eden kereste tüccarının sahibime yazdığı bir «muhabbetnâme» nin karşılığı idi.»

— Peki... İkinci mektubu kime yazdınız?

«— İkinci mektubu bir fakülte öğrencisine yazdım. Daha sonra daha başka insanlara sık sık mektuplar yazardım. Çoğu zaman teneffüs zili çaldığı zamanlar pembe ve lüks kâğıtlara çizerdim harflerimi. Artık onyedi onsekiz yaşlarına gelmiş bulunan sevgili sahibim, içinin tatlı arzularını ve kalbinin gözyaşlarını benim ucumla dökmeye çalışırdı kâğıtlara. Romanlardaki en güzel cümleleri, şiirlerdeki en dokunaklı satırları mektup kâğıtlarının üzerine serpiştirir gençlerin aklını yerinden oynatırdım. Ne içli, ne güzel ve ne çok yalanla dolu mektuplardı onlar, hiç unutmıyacağım!

Fakat ne çıkar... Hepsi boşa gitti... En son ve en güzel mektubumu genç bir doktora yazmıştım. Nihayet ayni doktorla nikâh kâğıtlarını imzaladım.

Aradan bir kaç yıl geçti. Artık genç kız, genç bir kadın olmuştu. Ders notlarından, yazılı ödevlerden ve küçük aşk mektuplarından kurtulmuştum.

Yazdığım şeyler tek-tük posta kartları, beyefendinin evde olduğu zamanlar bir-iki reçete, ve hizmetçi kızın alışverişe yolladığı zamanlar yiyecek maddelerine ait notlardı.

Fakat bir gün...

— Evet bir gün?

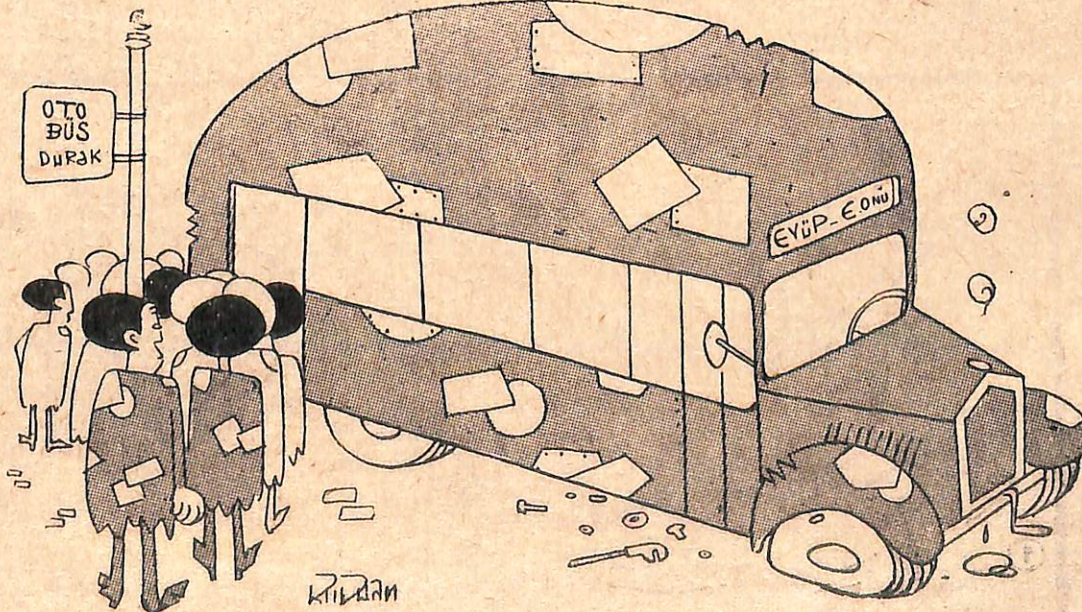
— Bir gün doktor evde yoktu. Bir delikanlı geldi hanımın yatak odasına... Ben karyolanın yanındaki tuvalet masasının üzerindeydim. İşte o gün, uzun boylu, esmer bir genç olan misafirin cebinden çıkardığı bir fotoğrafın üstünü imzaladım. Aradan üç-beş hafta geçmişti... Bu sefer daktilo ile yazılmış bir boşanma dilekçesinin altına doktorun imzasını attım.

Ah!... Güzel ve tatlı sahibim benim!... Yalnız kocasını değil, beni de bırakıp gitti. Unutuverdi etajerin üstünde.

Sonrası feci... Beş ay kapalı kaldım odada... Daha sonra, sahibimi boşayan doktorun reçetelerini yazdım. Fakat yazdığım reçetelerin çoğu tiryakilerinin serbestçe bulamadıkları bazı beyaz zehirlerdi.

Nihayet doktor beni cebinde taşımaya başladı. Sahibimi kullanamamıştı, bâri beni kullanabilmeli diye düşünüyordum. Bir gün hastanede doktorun ceketi vestiyerde asılı iken bir hizmetçi kız aşırıverdi beni onun cebinden. Jartiyerinin arasına soktu. Eve gidince çıkardı.

Onun evinde geçirdiğim günler



Halk - otobüsü



Hangisi ile Evlenirsiniz ?

— 10 —

Umut Ciner: Beyaz perde yıldızlarından... Kendisi yirmi yedi yaşında olduğunu söylüyor ama, otuzu birkaç yıl aşmıştır. Mektepsiz, Tanrı vergisi sanatkârdır. Daima gönül avcısı rollerine çıkar. Yalnız beyaz perdede değil, hayat sahnesinde de!.. İki kere evlenmiş, ayrılmıştır. Ama kaç kere nişanlandığını kendisi de bilmiyor!

Şimdi?.. Sahiden evlenmek niyetinde... Kazancı belli olmaz: Birkaç ay, üstüste ikişer, üçer bin lira kazanır.. Sonra, birkaç ay işsiz kalır. Ama aç kalmaz!

Boy 1.78, kilo 69, hafif esmer, simsiyah saçlı . Bu kadar!

Yarışmamız bu resimle sona ermiştir.

hayatımın en durgun devresini teşkil eder. Hiç çalışmadım orada. Arasıra ya bir zarf üstü yazdım, ya da bir gedikliye mektup.

Bu genç kızın her hafta ziyaretine gelen bir polis memuru vardı. Sahibime her defasında şeker, jiklet, çorap gibi şeyler getirirdi. Buna karşılık hastabakıcı da beni hediye etti ona...

Yeni hayatımın sekiz ayı karakolda geçti. Vukuat raporlarının müsveddelerini yazdım. Üç kilo kömür çalan azılı hırsızların macerasını karaladım. Genelevlerde kadınlardan dayak yiyen mevki sahibi insanların şikâyetlerini not ettim.

Bugünlük bu kadar yeter. Senin eline geçene kadar başımdan geçenleri anlatsam romanlara sığmaz. İyisi mi burada keselim. Komşu kızın tül perdesi yine uykunu kaçırırsa bir başka gece de geri tarafını anlatırım. Haydi Allah rahatlık versin!...»

Pelikan sustuğu zaman sabah yakındı. Komşu kızının ışığı sönmüş, perdeleri sıkı sıkıya kapatılmıştı. Ben de gözlerimi kapadım... ve Pelikan'ın ilk sahibini hayal ederek uyumaya hazırlandım.

Şemsi BELLİ

*

KADIN

Bay O... terliklerini giymiş, köşesine büzülmüştü. Oğlu yanına geldi:

— Baba, ben ata binmek, kürek çekmek, tenis oynamak, silâh kullanmak istiyorum...

Bay O... öksürdü:

— Pek âlâ evlâdım, annene söyle de öğretsin!

ŞAPKA

Bayram gününde, gazinoya iki arkadaş girdi. Birisi şu sinemanın meşhur eski Düztabanı gibi uzun, öteki onun arkadaşı Bastıbacak kadar kısa idi. Uzun boylu şapkasını duvardaki askıya astığı halde, kısa boylu kendininkini oturduğu sandalyenin yanındaki boş sandalyeye koymuştu.

Garson onu da öteki şapkanın yanına götürmek isteyince Bastıbacak ısrar etti:

— Yok evlâdım... Bırak orada kalsın... Daha iyi, dedi.

Garson uzaklaşınca uzun boylu sordu:

— Şapkanı neye vermedin?

— Göz önünde bulunmasını istemem.

— Çalmalarından mı korkuyorsun?

— Hayır... Kaybedenin tanıyıp elimden almıya kalkmasından...

ÂDET!

İki müzisyen arasında:

— Piyano çalarken konuşmasını hiç sevmem!

— Benden de al o kadar!

— Siz de piyano mu çalarsınız?

— Hayır, flüt çalarım!

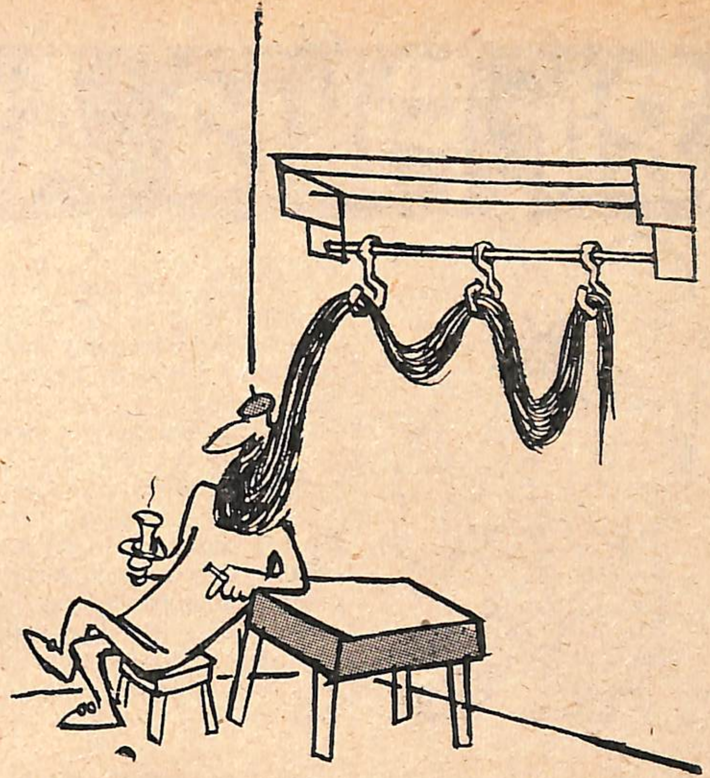
DOĞRU TÜRKÇE

Rum hizmetçi telâş ve heyecanla salona girdi:

— Madam, sizin kaynana kuyuda dustu, dedi.

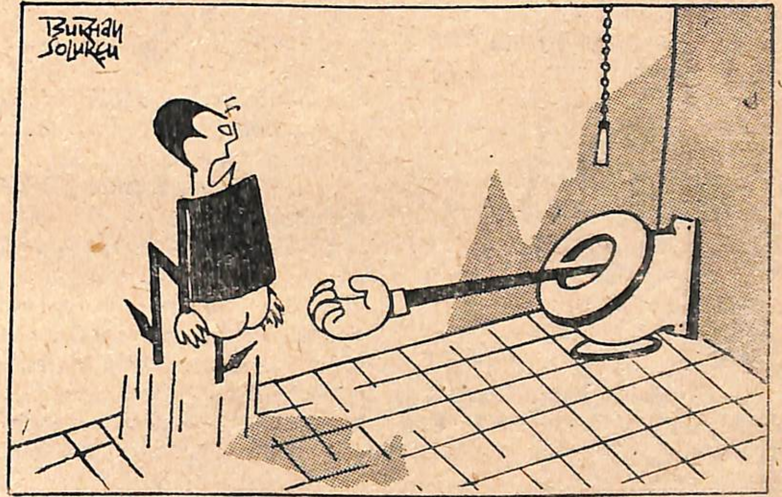
Bayan hiddetle cevap verdi:

— Bu kadar senedir yanımızdasın Marika... Şu türkçeyi ne zaman adamakıllı öğreneceksin? «Kuyuda düştü» denmez, «Kuyuya düştü» denir.



YAZISIZ!

Belediye kanalizasyon vergisi alacak. (Gazeteler)

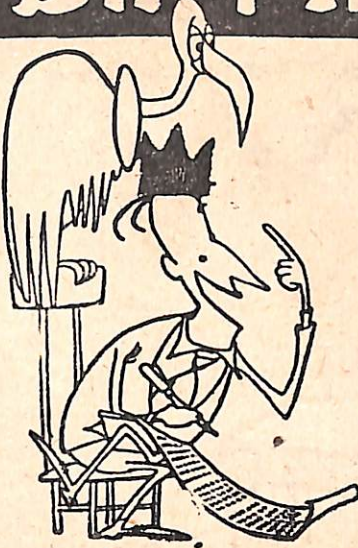


YAZISIZ!



— Anne, yüz görümlüğü ne demek?!

Bir Fıkra Anlatır mısınız?



— *Ben de çok seviyorum fıkraları ama anlatamıyorum hiç. Bazan dinliyorum. çok hoşuma gidiyor. Şunu anlatırım diyorum. İşte böyle anlatacağım zaman aklıma gelmiyor!*

Nilüfer AYDAN



Çanak!

Küçük çocuk komşusunun kapısını çaldı, elindeki koca çanağı uzattı:

— Amca, anam sana pekmez yolladı.

Cimriliğiyle tanınmış kadının bu derece cömert davranışına şaşan komşu:

— Nasıl oldu da anan pekmeze bu kadar kıydı, dedi.

Çocuk gevezelik etti:

— Çabuk bitsin diye, amca. Pekmez küpüne sıçan düştü de.

Bunu işitince adam kızdı ve çanağı yere vurdu, toprak çanak kırıldı. Çocuk ağlamaya başladı:

— Amca, tükrük kabını niye geri getirmedin diye anam beni dövecek.



— *Bu bizim oğlan da çok yaramaz. Şöyle iki dakika rahat vermez.*

Yılmaz DURU

Kabahat!

Adamın birinin evine hırsız girmiş, nesi var nesi yoksa alıp götürmüş. Sabah olup da işin farkına varan adamcağız polise haber vermiş. Mahalleli hemen geçmiş olsun demek için eve toplanmışlar. Bunlardan biri:

— Yahu, demiş, sen de amma tedbirsiz adamsın. Gece kapının demiri takılmadan yatılır mı?

Öteki atılmış:

— Şu bahçe duvarını bu kadar alçak bırakmasaydın atlıyamazdı hırsız.

Bir başkası söylenmiş:

— Herif evde ne var ne yok toplayıp götürdü de nasıl duymadın? Bu ne uyku be kardeşim?

Canı yanan ev sahibi nihayet dayanamamış:

— Be dostlar, demiş, bütün kabahatler bende, anladık. Ama şu haltı işliyen hırsızın hiç de mi kabahati yoktu?

— *Şöyle birkaç ay önce konuşsaydık. Tuzlu biberli, salçalı, kalçalı, az piyazlı, kombinezonsuz bir fıkra anlatırdım. Şimdi nişanlandık. Pek açılmaya gelmez, sonra bizimki tutar «Vay sen neler de biliyormuşsun» diye neşemizi bozar!..*

Turgut ÖZATAY



Ne bulursa!..

Bektaşiyi imam suyunu afiyetle çekerken bastırıp Kadı'nın huzuruna çıkarmışlar. Zaptiye çavuşu:

— Efendim, demiş, bu adamı bir kere daha yakalamıştık, bir daha yapmıyacağına and içti, salıverdik. Bugün gene sarhoş yakaladık.

Kadı kızmış:

— Ulan doğru mu söylüyorlar, demiş, and içmiştin demek?

Bektaşi boynunu bükmüş:

— Ne yapalım fıkaralık! Kimi and içeriz, kimi rakı, ne bulursak!

※

Sebep!

Hoca satmak için eşeğini pazara götürmüştü. Bir müşteri eşeğin dişine bakacak oldu, elini ısırdı. Bir başka müşteri kuyruğunu kaldıracak oldu, bir tekme attı. İkisi de lânet edip gittiler. Bu hali gören tellâl:

— Hoca efendi, boşuna zahmet etmişsin. Bu eşek önüne geleni kapıyor, ardına geleni tepiyor, bunu kimse almaz, dedi. Hoca cevap verdi:

— Ben de zaten satmak için getirmedim. Müslümanlar görsün de neler çektiğimi anlasın diye getirdim.

OKUYUCULARIMIZDAN FIKRALAR

Gelmeyen bebek

Bir genç kadın hamile olduğunu anladıktan sonra, doğacak çocuğun, çocuk annesinin karnında iken annesinin bakacağı adamın karakterini alacağı hakkında duyduğu ri-



vayet üzerine, çocuğunun çok kibar olmasını arzu ettiğinden, şehrin en kibar adamını birkaç günlüğüne evine misafirliğe davet eder. Bu daveti dahi reddedemeyecek kadar kibar olan adam kadının evine taşınır.

Hamilelik devresinin sonunda çocuğun doğmaması üzerine doktorlar telâşlanırlar. Fakat beklenen hâdise uzadıkça uzar ve doğum olmaz. Kadın da seneler sonra aynı hâmile durumunda ecelile ölür. Bu durum karşısında doktorlar otopsi yaparak sebebini anlamak isterler. Kadının karnını yardıkları zaman iki ak sakallı ihtiyarla karşılaşırlar. Bunlar biri diğerine:

— Buyurun efendim önden siz çıkın...

— Rica ederim efendim, önce siz buyurun... diyerek biribirlerine yol göstermektedirler.

Muallâ Mengilibörü

※

Terli iken

Beş yaşında, küçük bir kız olan Mary, akşam yatmadan önce dua etmektedir. Duasında annesini, babasını, kardeşlerini, sevdiklerini korumasını ister Allahtan...

Sonra, bir an düşünür ve şöyle der:

— Sen de kendine iyi bak Allah babacığım, terli iken su içme... Sonra sana bir şey olursa biz ne yaparız...

M. Muammer Demer

※



Çobanın cevabı

Kasabanın Kadısı yanında bir arkadaşı ile yaptığı kır gezintisi esnasında bir çobana rastlar ve şöyle der:

— Merhaba ayı!..

Çoban hiç bozmaz ve tanımadığı halde:

— Merhada kadı!.. diye cevap verir.

Kadı:

— Sen benim kadı olduğumu ne biliyorsun?

Çoban:

— Ya sen benim ayı olduğumu ne biliyorsun?

Bu söz üzerine kadı bıyık altından gülerek:

— Sana bir sual soracağım, der, söyle bakalım sen Elemtere-Keyfe'yi bilir misin?.

— Çoban:

— Ya sen benim kara tekeyi bilir misin?.

Kadı:

— Kerata der, ben senin kara tekeni nereden bileyim?

Çoban cevap verir:

— Ya ben dağ başında bir çoban, Elemtere-Keyfe'yi nereden bileyim?.

Emin Tufan

KOMİSER OSMAN



TURHAN SELÇUK

YENİBAHÇELİ RAUF TİLKİ MUSTAFANIN MEKTUBUNU OKUR CİBALI KAPILI OSMANIN POLİSTEN OLMASI ONU FAZLA ŞAŞIRTMAZ. KARŞISINDAKİ KİM OLURSA OLSUN KARARINI VERMİŞTİR BİRKERE...





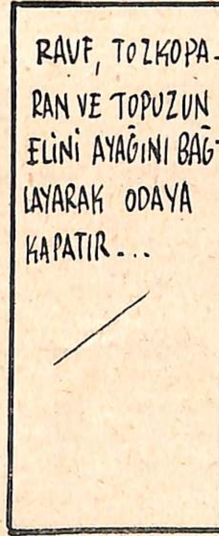
İHTİYATLI RAUF HERŞEYE RAĞMEN LÂMBAYI SÖNDÜREREK UZUN MÜDDET SOKAĞI KONTROL EDER.







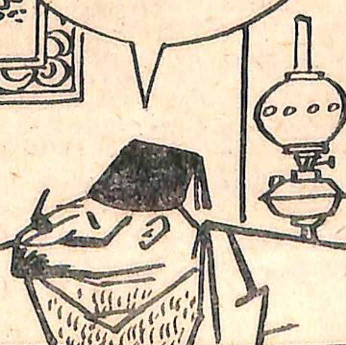






GALATA ZAPTİYE KUMANDANI ABDULLAH BEY İSE KOMİSER OSMANIN PEŞİNİ BIRAKMIYORDU.





ENVER SAMİ PAŞANIN VERDİĞİ MÜDDETİN SON GÜNÜNDE YENİBAHÇELİ RAUF SAKLANDIĞI EVDEN ÇIKAR.





PATATES Şövalyeleri



— 5 —

Kaptan, parça parça her şeye oynamış ve her şeyi kaybetmişti. Filimario'nun içeri girdiği sırada, kazanların o biricik manometresini de elden çıkarmak üzere idi.

Filimario sokularak:

— Sabah sabah böyle ne yapıyorsunuz? diye sordu.

Settembre gülümseyerek:

— Vakit geçirmek için bir parça oyun oynuyoruz, dedi.

Kaptan bir an tıspıs durdu, sonra masaya bir yumruk indirdi ve bağırdı:

— Mösyö Dublè'nin üzerine oynuyorum. Mösyö Dublè'ye karşılık elli frank!

Settembre:

— Ama... diye geveledi.

— Aması filân yok bunun; mösyö Dublè mahkûmumdur benim: üzerine oynuyorum.

Filimario ciddi ciddi kaptana baktı.

— Sahibenizin size emanet ettiği insanlardan birinin üzerine demek zar atmağa cesaret ediyorsunuz?

Kapı gibi deniz adamı ağlar gibi:

— Bağışlayınız beni mösyö, dedi, ama hiçbir şey anlamıyorum; bütün anladığım hapı yuttuğumdur; benim malım sayılmayan bu gemiye varıncaya kadar söküldüm. Bu herif,bu mösyö Settembre demek istiyorum, üç bin altı yüz kere zar attı da bir sefer bile kaybetmedi. İşitiyor musunuz? Mösyö Settembre, üç bin altı yüz kere zar attı da üç bin altı yüz kere gene «12» getirdi. Mösyö, yemin ederim size, bunda yalan yok.

Filimario böylelikle Settembre'nin korkunç hünerini öğrendi.

★

Kaptan, ahlaya oflaya çekip gidince, Filimario, merakla Settembre'ye baktı.

— Demek siz iki zardan biri her sefer «şeş» gelir şekilde üç bin altı yüz kere zar sallayabilen insansınız ha?

Settembre kızardı.

İnleyerek:

— İşte, dedi, siz de herkes gibi düşünüyorsunuz. Benim bilmem ne gibi uğursuz bir isabetten yararlandığımı düşünüyorsunuz. Öyle olsun! bakınız:

İskemlelerin arkalıklarında ak tahta çubuklar vardı. Settembre bunlardan birini çekip çıkardı ve bunu Filimario'ya uzattı.

— Bu çubuktan iki küpçük yapmak lütfunda bulununuz. İşte çakım.

Settembre arkasını dönüp te denizi gözden geçirmeğe çalışırken, Filimario da iki küp yapacak biçimde, tahtayı çentmeğe başladı.

Filimario:

— Oldu işte dedi. ,

Settembre dönmeden karşılık verdi:

— Şimdi de, kurşun kalemle küplerin üzerine noktalar koyunuz da böylece mis gibi bir zar takımı elde edelim.

Filimario gene:

— Bu da oldu, dedi.

Settembre yaklaştı, bakıp etmeden zarları aldı ve bunları duvara fırlattı. Zarlar yere düştü: 6-6. Zarları tutup on kere topladı ve bunları delice bir öfke içinde yerden tavana ve duvarlara salladı. Zarlar, gene on kere yere düştü ve 6-6 geldi.

Settembre:

— Görüyorsunuz ya, dedi; yalnız 6-6 getirebiliyorum. Boyuna 6-6. Her şartta ve hangi zar olursa olsun.

Son bir tiryakilik hırsına kapılarak, zarları son bir kere aldı eline ve kapıya fırlattı. Tam bu anda elinde sabah kahvaltısı tepsisi bulunan bir denizci içeri giriyordu. Zarlardan biri tepsinin kıyısına çarptı ve buradan da yere sıçradı, gene 6 yı gösteriyordu.

Settembre:

— Öbürü de ne cehenneme giderse gitsin artık; dedi.

Filimario ile Settembre soğutulmağa gelmeyen sıcak bir çikolata önüne oturdular.

Filimario:

— Sizde bu talih oldukça, dedi, sözüm kör olsun ki şey.... olabilirsiz...

Sözünü bitiremedi: Settembre bir çığlık kopardı ve yere şiddetle tükürdü. Bir köşeye bir balgam sıçradı; bu çikolataya bulanmış bir balgamdı, bir zardı şüphesiz ve 6 yı gösteriyordu.

Filimario:

— Evet, dedi, siz böyle bir talihle milyonlar kazanabilirsiniz.

Settembre gene bozuldu:

— Orası öyle dedi, gerçekten milyonlar kazandım da... Ama bu uzun ve sıkıcı bir hikâyedir, başka sefer anlatırım size...

★

Kaptan hazretleri, tık tık kapıya vurduktan sonra, içeri girdi. Don gömlekti ve elinde koca koca paketler taşıyordu.

— Mösyö Settembere, dedi, ben centilmen bir insanım sözüme sağlamım. Paramı kazandınız: verdim, elbiselerimi de kazandınız: işte elbislerim; kitaplarımı, deniz belgelerimi, iş âletlerimi kazandınız: işte bunlar; ödenecek altı yıllık taksitimi kazandınız; işte bu taksitleri gösterir bir borç senedi. Bütün geminin üzerine oturdunuz; artık geminin patronu sizsiniz. Şimdi, size her ne kadar saygı borcum varsa da, sizinle bir arada çalışmak işime gelmez diyor ve hem bütün tayfamla birlikte, müsaadenizi istiyorum. Kızağa çekilip buyruklarınızı orada bekliyeceğiz.

Settembre:

— Peki yat? diye sordu, yat ne olacak? Kim yönetecek onu?

— Siz ve sizinle birlikte bulunan baylar.

Settembre hemen:

— Geminin patronluğundan vazgeçiyorum. Gene işinizin başına geçiniz bakalım.

Kaptan:

— Elimde belgelerim ile âletlerim olmadan bunu nasıl yapabilirim? diye sordu.

Bunun üzerine Settembre:

— Belgelerle âletleri de istemiyorum, dedi.

Kaptan:

— Don-gömlek bir insan dedi, tayfa üzerinde ne etki gösterebilir?

— Elbiselerinizi de geri veriyorum. Oldu mu bu da? Kabul mü?

— Bir insan hiç cebinde altı yıl metelik olmıyacağını bile bile nasıl olur da gönül rahatlığı ile hava akımlarını inceleyebilir? Hayır, gemivi şu andan tezi yok, siz üzerinize alınız, siz ve bu baylar; bir fırtına sezer gibi oluyorum; şu içine düştüğüm ümitsizlikten sonra, hayatın ne önemi var? Ama sizce hayat, tersine, ne kadar güzel olabilir!

Settembre:

— Altı yıllık taksitlerinizi de bırakıyorum size! diye bağırdı.

Fakat kaptan omuzlarını silkti:

— Ümitsizliğim bir an bile yakamı bırakmıyor. Cebinde bir meteliği bile olmayan insan hapt yutmuş bir insandır. Gemi yol alabilir: ona ne?

Gerçekten, yat sallanıyordu ve ilk gök gürültüsü sesleri işitiliyordu.

Settembre masaya bir tomar para atarak:

— İşte paranız, artık ne cehenneme giderseniz gidiniz, diye gürledi. Kaptan bunları bir çırpıda toplayıp aldı ve destelerine kavuştu.

Yat göz korkuturcasına yalpa yapmağa başladı: Settembre gene bir sapıklık nöbetine tutuldu ve zarları alarak, bunları hırsla lumbar deliğine fırlattı, lumbar deliğinin kenarında, iki dakika içinde, dalga ile karışan iri bir köpük zarları tutmuştu.

Filimario gülerek:

— 6-6 geldi; dedi.

Bunun üzerine Settembre zarları alıp yeniden suya fırlattı. Tam bu anda, Pio Pis gelip Bess adasına iki fersah mesafede bulunduklarını bildirdi.

—.Ümit ederim ki, diye içini çekti, fırtına kopmak için kalkıp ta bu anı seçmiştir.

Bu sırada kaptan içeri damlayıp:

— Baylar, dedi, çobuk olunuz. Yatla limana girmeğe kalkışmam için deniz pek yaman. Sonracığıma, burada da vakit geçiremem; bora sığ sığ yerlere sürüklemekle beni tehlikeye sokuyor. Bakın, artık ümitsiz değilim. Bir sandalla karaya inersiniz; bir kere karaya ayak bastınız mı, artık pusulayı şaşırmanız imkânsızdır; Troll villâsı adanın tek evidir. İşte anahtarlar. Yiyeceklerle bavullar önceden sandala konmuştur.

Filimario, Settembre ve Pio Pis, kendilerini o saat koca sandalda ve dalgalar ortasında buldular.

Kibar adam, bir yandan;

— Yanınıza denizci filân vermiyorum, demişti; yiyecekleri ben üzerime almak istemiştim; bir gezinti filân yapmakta sandal her zaman işinize yarayabilir.

Filimaria, Settembre ve Pio Pis, asıldılar küreklere ve durmadan daha azgınca tehdit eden dalgalarla iyiden iyiye boğuşmağa başladılar. Pek pek yirmi dakika sonra, kıyıya vardılar. Yanaşma şöyle oldu: ilkin kürekler, derken bir bavul ile bir sandık, sonra pestili çıkmış Filimario ile Pio Pis, sonra sandalın burnu ve en sonra da iki dalga ile birlikte Settembre ve sandal...

Başını kumdan çıkarır çıkarmaz Filimario:

— Doğru be, dedi, kaptanın düşüncesinin kıyak olduğunu kabul eylemeliyiz; yoksa iki üç de denizci olsaydı ne halt ederdik? Şimdi kaptanın sayesinde, bir kutu konserve etle bir sandık peksimetimiz de var.

Pio Pis dostunun düşüncesini kabul etmeden önce, durmadan kumlara tükürüyordu; en sonunda dilini çözebildi:

— Nerede villânın anahtarları?

Settembre tutup ceketini kaldırmağı ve tez tez bükmeği becere becere:

— Pencereden gireceğiz, dedi. Önemli olan, sağ salim buraya gelmemiz. Ben, ben...

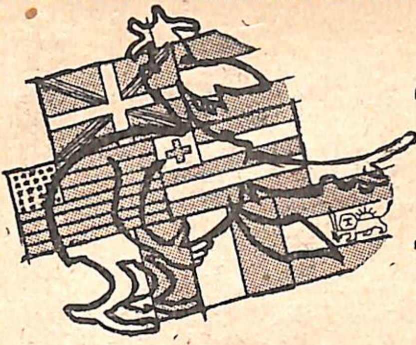
Settembre çenesini kapattı ve iri iri açılmış gözlerini, kumdaki ak bir şeye dikti.

Usulca:

— Altı altı gelmiş; diye mırıldandı.

O anda, güzel bir hamle yapan dalgalar sandalı sarıyor ve onu gene denize çekiyordu.

(Devamı var)



Milletler Gülüyor

Kilise Hırsızı!

DÜMME hem ele güne karşı kiliseye gider, hem de papazlara ve orada edilen yaldızlı lâflara müthiş içerlerdi. O gün yine papaz uzun bir vaaz vermiş, sözlerini de Dümmé'nin gözlerinin tâ içine bakarak İsa'nın şu vecizesiyle bitirmişti:

«Ekmeğini alnının teri ile kazanacaksın.»

Dümmé, kiliseden çıkarken kendi kendine söyleniyordu:

— Ekmeğini baskalarının alnının teriyle kazanan biri varsa o da bu papaz bozuntusu; ama ben ona gösteririm!

Hakikaten dediği gibi de yaptı. Ertesi gün kilisenin boş olduğu bir saatte içeri irdi, doğruca Meryemin heykeli önüne gidip diz çöktü ve:

— Çok aziz madam dedi, ben bu kilisenin fakirlere ait iane kutusundaki paraları alıp gitmek niyetindeyim; zira çok fakir bir adamım. Bu hareketime kızıyorsanız veya razı değilseniz, bana söyleyin; eğer hiç bir şey söylemezseniz, bu işe rıza gösterdiğiniz sonucunu çıkaracağım.

Dümmé böylece bir müddet Meryem'in cevabını bekledi, fakat heykel tatlı tatlı tebessüme devam ediyordu. O da yerinden kalktı ve iane kutusunu cebine boşaltıp çıktı gitti.

Olayı farkeden papaz, müthiş sinirlenmiş ve hırsızı yakalamağa ahdetmişti. Nitekim ertesi gün kilisenin boş olduğu bir saatte bir ayak sesi duydu ve derhal İsanın heykeli arkasına gizlendi. Gelen Dümmé idi. Yine Meryem Ananın önünde diz çöküp:

— Azize Meryem dedi; bugün biriken paraları da alıp gitmek niyetindeyim, razı değilsen söyle! Hiç bir cevap vermezsen paraları almamı hoş gördüğün neticesini çıkaracağım!

Bunun üzerine İsa'nın heykelinden bir ses yükseldi:

— Hayır Dümmé hayır; razı değilim!

Dümmé o tarafa dönüp azarlayıcı bir tonda:

— Küçük sen sus bakalım! Anneler konuşurken evlâtlara susmak düşer!

※

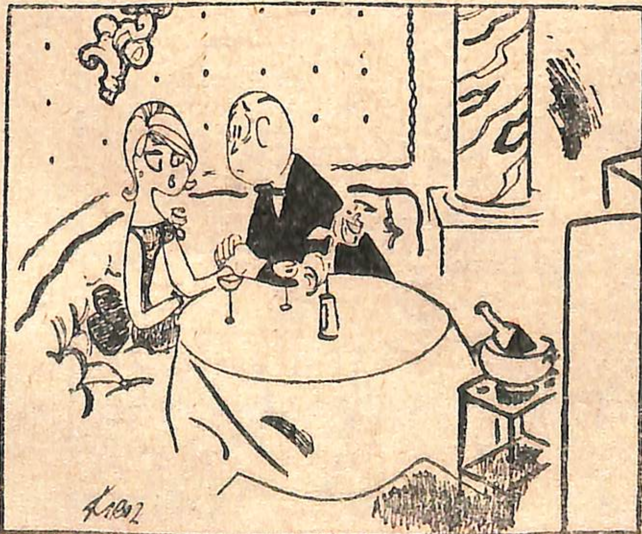
Aşk sanatı!

Evlendikleri gün, damat genç geline:

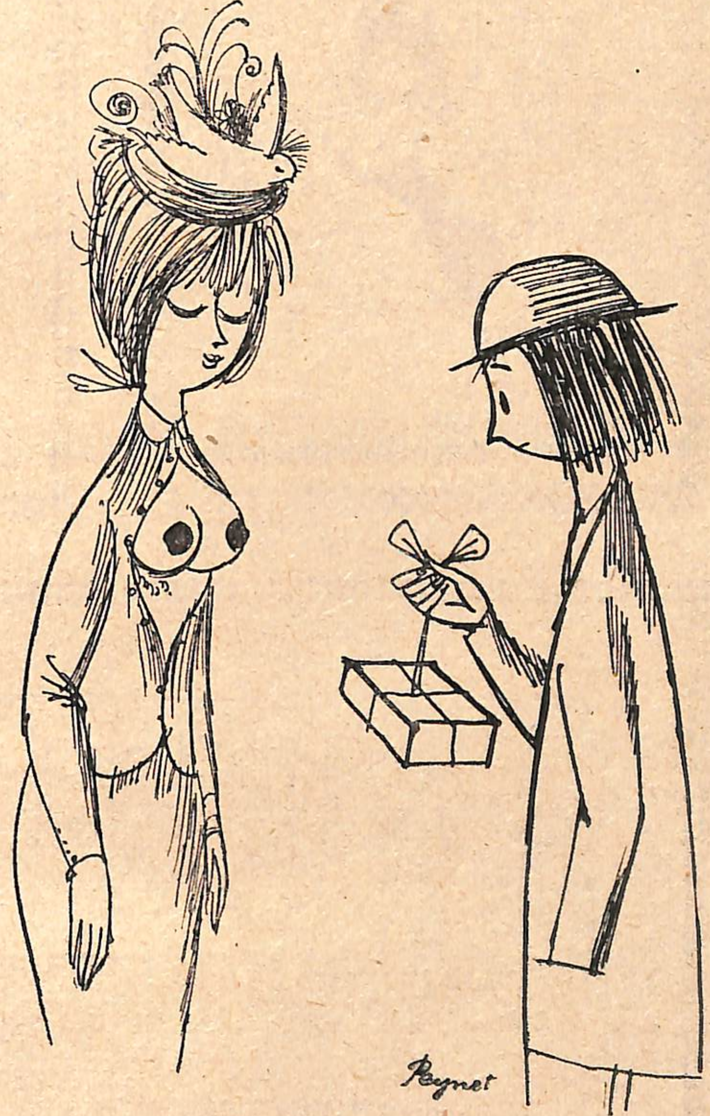
— Sevgilim, dedi; sen masum bir kızsın ve aşk hakkında hiç bir malumatın yoktur. Sana bu akşam Lou amcanın, yarın kuzinim Joe'nun, öbür gün kardeşim Theodorun nasıl seviştiklerini öğreteceğim!

Genç koca, birkaç gün sonra eve dönünce karısının bırakıp gittiği şöyle bir mektupla karşılaştı:

«Seni bırakıp gittiğim için müteessirim. Amcan Lou ile kaçıyoruz.»



— Nasıl olur, benden otuz yaş fazlasınız...
— Ama 30 milyon da fazla!..



— Küçük bir hediye... Gözlerinizi niçin öyle büyük büyük açtınız?..

Fildişi şemsiye!

Angers civarında oturan zengin dul Mme. Feuillabois o sabah önce kiliseye uğrayıp günah çıkartacak sonra da çarşıda biraz alışveriş yapacaktı...

Geç vakit eve döndüğü zaman, hizmetçisi bir hayret çığlığı attı:

— Madam; fildişi saplı şemsiyeniz yok!

Hizmetçi haklı idi. Sabahleyin havayı limonî gören madam, şemsiyesini de yanına almış fakat o gün girip çıktığı yerlerden birinde unutmuş olacaktı. Bu kıymetli şemsiyeye çok düşkün olan Mme. Feuillabois derhal paketlerini bırakıp, bir arabaya atladı ve ilk başta kilise olmak üzere sırayla çarşıda uğradığı yerleri dolaşmağa başladı. Fakat her yerden aldığı cevap aynı oluyordu:

Hani şu fildişi saplı pembe şemsiyeniz değil mi madam?

— Evet, evet! Burada unutmuş muyum?

— Maalesef madam, burada değil! Nekadar da zarif bir şemsiye idi, yazık!

Artık ümidini kesen Mme. Feuillabois, en son girdiği yerlerden biri olan düğmeciye uğradı:

— Fildişi saplı ve pembe renkli dediniz değil mi?

— Evet...

— Bu şemsiye olacak galiba...

Sevgili şemsiyesine böyle umulmadık bir şekilde kavuşan Madam Feuillabois:

— Çok teşekkür ederim, dedi; çok dürüst müşsünüz doğrusu. Halbuki şimdiye kadar uğradığım dükkânların hiç biri sizin gibi davranmadılar, hiç bir şey bulamadıklarını söyleyip durdular...

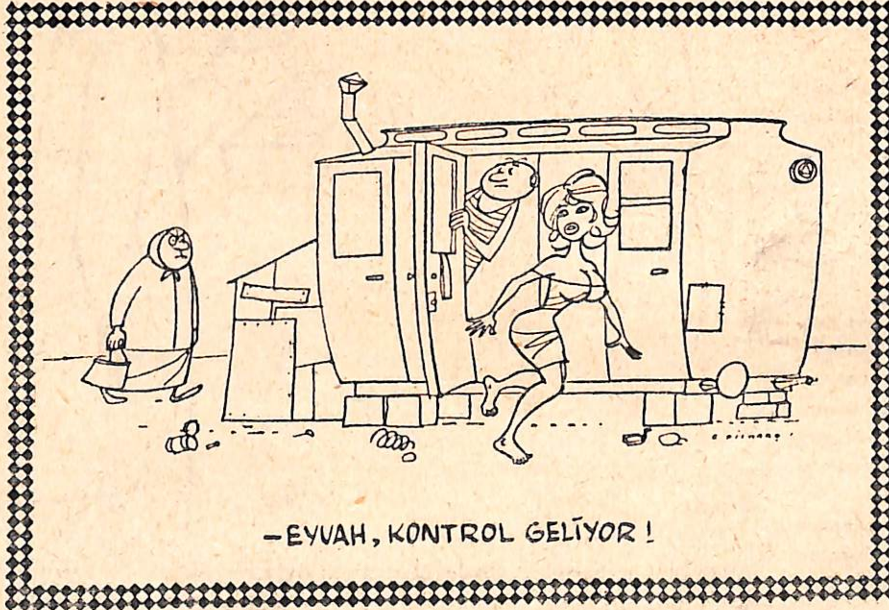
Dünya Karikatürleri



—YAŞ GÜNÜN İÇİN SAHTE PARA MI İSTERSİN, KARŞILIKSIZ ÇEK Mİ?..



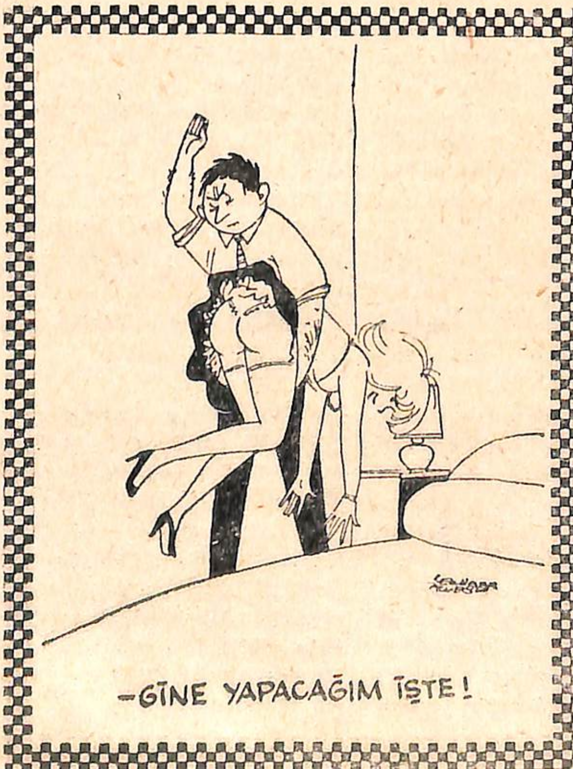
—KARIMI BİLMEM AMA, PİJAMAM SİZE HİÇ GİTMEMİŞ ...



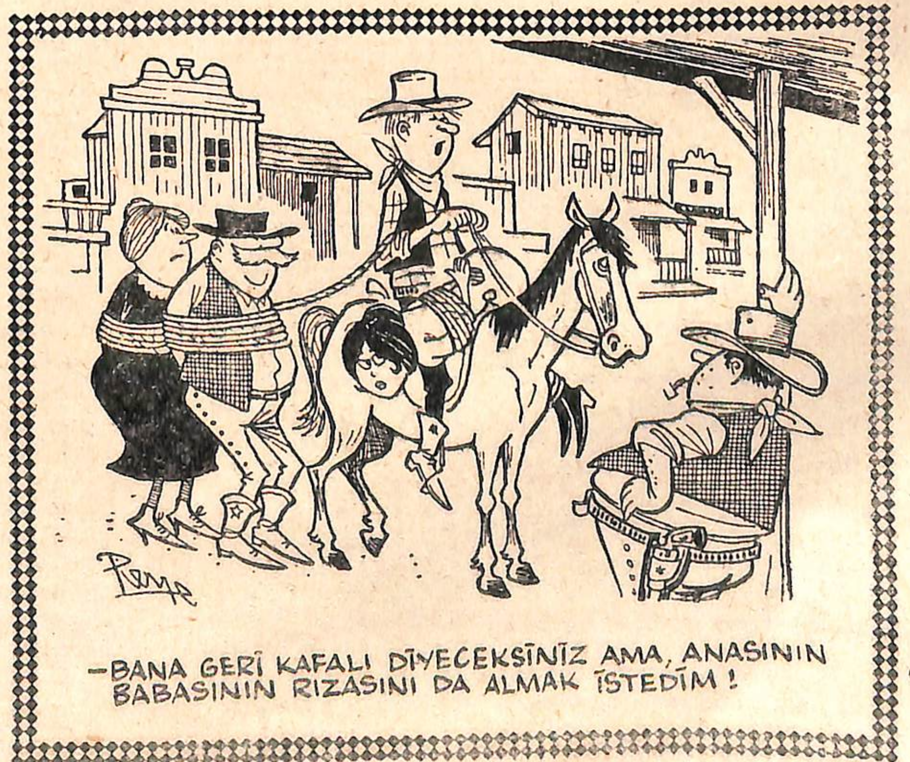
—EYVAH, KONTROL GELİYOR!



—ULAN SEN KİMSİN?
—SAATİN RAKKASI!



—GİNE YAPACAĞIM İŞTE!



—BANA GERİ KAFALI DİYECEKSİNİZ AMA, ANASININ BABASININ RIZASINI DA ALMAK İSTEDİM!



SOĞUK ALGINLIĞINA VE BAŞ AĞRILARINA KARŞI



OPON

FAYDALIDIR

GÖÇ GÖÇ GÖÇ GÖÇ GÖÇ GÖÇ

GÖÇ GÖÇ

Bizim Gençliğimizin, Bizim aşkımızın Romanı

YAZAN:

YUSUF ZİYA ORTAÇ

Pek Yakında Çıkıyor.

Fiatı 5 Lira

GÖÇ GÖÇ

GÖÇ GÖÇ GÖÇ GÖÇ GÖÇ GÖÇ



Eza ve Ceza!